

S Z A R V A S

T A R S A D A L M I és S Z É P I R O D A L M I L A P.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagytemető utca 519 szám.

Sápszky Zs. könyvnyomda

Megjelenik hetenkint kétszer, vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár:

Félsz. évre 5 frt — kr. — Félévre 2 frt 50 kr.
Negyed. évre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr.

Hirdetések árszabályszerint vétetnek fel.
Egyes számok kaphatók:

Léonfeld Soma és Kalmár Dániel kereskedésében.

Kiadói szó.

Lapunk vidéki olvasói számára a mai számunkkal küldjük szét a postautalványokat, hogy azok felhasználásával előfizetéseiket megtegyék.

Mindinkább erősülő lapunk emelése tekintetéből a szerkesztőség, és kiadóhivatal, nem kímél semmi fáradságot, s ez oknál fogva hisszük is, hogy olvasó közönségünk tömeges pártolását lassanként ki fogjuk vívni.

Lapunk számonkénti elárúsítására nagy súlyt fektetvén, e helyen is felhívjuk azon kereskedő urakat, kik lapunkat elárúsítani óhajtják, hogy ebbeli szándékukat a kiadóhivatallal közöljék, hol a feltételeket is megtudhatják.

Olvasóink kényelmére intézkedünk meg arról is, hogy az előfizetési pénz, nyugta ellenében a kihordók által is felvehető legyen.

Az előfizetése pénzek máskülönben lapunk kiadóhivatalába (Sápszky

Zs. nyomda, nagytemetőutca 519 sz.) küldendő.

Előfizetési feltételeink:

Egy évre . 5 frt — kr.

Félévre . . 2 » 50 »

Negyedévre 1 » 25 »

Egyes szám ára 5 kr.

Mihálfi József és Sápszky János
laptulajdonosok.

A kolera.

Mint a fővárosi napilapok jelezik, a kolera már Budapesten is fellépett.

A hosszúideig tartó, meleg napoknak bizonyára nagy részük van abban, hogy a járvány országunk fő és székvárosába is eljutott.

Mivel a vasúti közlekedés folytán, a kolera széthurezolása, pár nap alatt megtörténhetik, a legerélyesebb intézkedéseket kell megtennünk, hogy a járvány ha hozzánk, jut is, szelidebb alakot öltjön.

Megkell mindazon óvintézkedéseket tennünk, a mit a hatósági rendelkezések köteleseggül reánk rónak. Nem kell kicsinylenünk a bajt, hanem a legnagyobb erővel kell igyekeznünk azon, hogy a közegézség követelményeinek minden tekintetben megfeleljünk.

Hasztalan ijedség és rémület nincs hasznunkra, de a kellő óvatosság és vigyázat felette szükséges.

Különösen egy dologra nézve kívánunk népünkre hatni.

Azon téves nézet uralkodik a nép egyrészénél, hogy az orvos-rendőri intézkedések mindhiába való dolgok, mert hisz, ha az Isten akarja úgy is megkapjuk a kolerát.

Az Isten mindenhatóságában vett hit szép, de azt a bölcs közmondást is figyelembe kell vennünk, hogy segíts magadon és az Isten is megsegít!

Ha égő házunkat, összetett kézzel nézzük, bizonyára az Isten oly

T Á R C Z A.

Bordal.

Színborral telt serleget nyújt

Szép lány,

Kökényszemed tekintetét

Vesd rám!

Bort és esőket oly régei

Szomjazom:

Bort és esőket a J. énekem

Galambom!

Műzsd hárod szakultság

Te ézi lány,

Ezer ére nem mulattam

Luzán!

Magyar lány, magyar zene,

Magyar bor,

Ti legyetek bátyjaim

Mindenkor!...

Eltűnt boldogság.

Egyszer voltam életemben boldog!

* * *

Ifjú szívvel, nemes ambícióval, és

serkentő lelkesedéssel indultam útnak pályámon.

Kitartó szorgalommal fogtam tanulmányaimhoz, hogy majdan a közéletben a társadalom hasznos tagjává lehessenek. Nem ismertem csüggedést, nem ismertem lemondást.

Tanáraim tehetséget ismervén felbennem felkaroltak s nekem egyedüli vágyam volt, tanáraimnak bennem helyezett bizalmára magam érdemessé tenni, s váraikozaiknak megfelelni.

A legszorgalmasabb tanulmányozásaim közepette ismerkedtem meg egy széke leánykával, ki velem ugyanazon udvarba, vis-avis lakott az emeleten.

Széke kis leány volt, dus hajfürtökkel, epedő szemekkel.

Feltűnő szépség volt, ha az utcán haladt, megálltak az emberek s úgy bámultak az egyszerű öltözetében is ragyogó szépségű fiatal leányt.

Mikor először találkoztam vele a lépcsőházban, megállottam mellette, s míg csak szemem elől elnem tűnt, folyton utána néztem.

Azt mondják, hogy a szépség izlés dolga.

Tagadom. Hozzanak össze ezer különféle izlésű embert, mutassák meg nekik

e nőt, s ha lesz köztük csak egy is, akit szépsége el nem ragad, annak az embernek bizonyára vaknak kell lennie.

Tollam nem képes leírni azt a bájt mi arczán honolt, alakját csak egyszer kellett látni, hogy az ember többé soha elne felejtse.

Az első pillanatra szerelmes lettem bele.

Nem volt nyugtom addig, míg meg nem ismerkedtem vele. Kezdetben boldoggá tett már az is, hogy köszönhettem neki, később mikor már beszélgettünk is egymással, boldogságom nőttön-nőtt.

Magában találtam egyszer otthon.

Atyja a hivatalban, anyja bevásárlásokat tenni volt.

Nyájas mosollyal fogadott, leültetett maga mellé, szíjjával kint meg, s kéresemre kedvemért a zongorához ült.

A legkiseb zavar sem vet rajta erőt egyedülletünk miatt.

A kedvező alkalom kínálkozva, merész tervek fogalmaztak meg bennem, meg akartam neki mondani, hogy mily határtalanul szeretem.

Nem bírtam indulataimmal.

Ráborultam a vállára, benéztem a szemébe és vártam, hogy e tagadhatlanul merész eljárásomra mit fog tenni?

Nem szólt egy szót se, hanem sze

esodál nem fog tenni, hogy az magától elaludjék, de ha férfiasan hozzá látunk az oltáshoz, az isten is segíti munkánkat.

Igy van ez a betegségeknel is. Nem kell ezeknél sem a természetre hagyunk a dolgot, hanem a mit az emberi ész bölcsesége a betegségek megakadályozására és enyhítésére felfedezett, igyekezzünk azt eltanulni.

A kolera elleni óvintézkedésekről népünk kellőleg ki van oktatva, alig van ember a ki ne tudná, hogy kolera idején mit kell tennie és mihez kell magát tartania.

Ha a közegézség ügyre vonatkozó intézkedésekben a hatóságot támogatjuk, s egészségünk felett saját magunk is őrkdünk, remélhető, hogy az emberiség eme réme ha meg is látogat bennünket, de tanyát ütni nálunk nem fog.

Családi élet és boldogság.

(H. K.) Az ember műveltségének alapját csak is a családi élet veti meg, s a szilárd, bensőleges családi élet megállapítja az államok jólétét is. A hol a családi kötelékek meglazulnak, ott hasonló mérvben ásatik alá az állam is, mert a kicsinyben való romlást követi a nagyban, családi élet bensőségében rejlik az egyetlen kárpótlás és vigasz mind ama sok csalódásért, melyeket ez élet nagy vásárterén érünk.

Miért alkot magának az ember családot, házi tűzhelyet? Valószínűleg azért,

meiben megjelent egy könny, a boldogság könnye.

Hévvél ragadtam magamhoz, s szere-műn megpecsételésű meg-ök-tam az ajkát.

Oh, ha e perczben hata mam an ett volna az idő folyását megállítani, s az örökkévalóságon keresztül élvezni az első szerelem üdvét!

Szerelmünk e legelső nyilvánulása után a tanfolyam bevégeződén, nekem haza kellett mennem.

Sirva búcsúzott el tőlem.

Reszketett a keze az utolsó kézzsoritásnál, remegett a hangja az utolsó «Isten veled» kor. Hamar végett vetettem a búcsú perezeinek, mert éreztem, hogy az én szemem is könnyekkel telik meg.

* * *

Z.-ben, falumban, a mint egy izben a napi lapokat olvastam, szívrepesztő dolgokat kellett abból megtudnom.

Az én kis szőke fürtű leánykám rövid szenvedés után kiköltözött az élők sorából ama jobb házába, hol jó lelke reám vár az örökkévalóságban.

Mikor vissza mentem T.-be, hogy tanulmányaimat folytassam, a temetőbe mentem s kicsiny fejfájára könnyezve helyeztem a rétvirágából egy koszorút.

— legalább ez a természetszerű következtetés, — hogy legközelebbi gondoskodásának tárgyai legyenek, hogy tudja, kiért fáradozik. Mi kívántatik meg tehát a jó, boldog családi élethez? — Rend, rend a legesekélyebb és a legnagyobb dolgokban, rend mindeiben, a kívánságokban és vágyakban, a törekvésben az időbeosztásnál és nem kevésbé abban, a mi a kiadást és bevételt illeti. Hány család jut tönkre a nélkül, hogy töközlő, kiesapongó vagy fényűző életet folytatna, csupán a rendnek hiánya miatt.

De hát miáltal szerezhethjük meg a kellő rendnek módját és szerét? Az életviszonyoknak helyes áttekintése és megítélése és különösen önuralom által. Ezen utóbbi tulajdonságból megszülemlik az első, úgy mint a többi is, melyeket itt még felsorolhatnánk. Csak azon ember, a ki magán uralkodni tud, képes észbeli tehetségét helyesen felhasználni; a cselekvés előtt megvizsgálja és megfontolja annak valószínű sikerét s a szeretet érzelmé, mely a legtöbb esetben a szenvedély működése által mintegy megbénított, elfojtatott, ismét érvényre jut és győz. Ha nagy hajlama van a henylésre és kényelemre, akkor azt minden erejével leküzd, mert a józan ész azt mondja neki, hogy a hasznos munkálkodás a leghibizosabb és egyedüli út, hogy magának és családjának tisztességes állást szerezzen az emberi társadalomban, ha indokolatlan dicsvány és hiúság — a nagyzás hóborlja, mely a mai világ járványszerű betegsége — győtri, akkor képes lesz fel ismerni, hogy ezt a szomszúságot nagyon nehéz oltani és kielégíteni, mert bár milyen magasra emelkedjék is az ember a világban, mégis mindig vannak olyanok, a kik egyik vagy másik tekintetben még magasabban állnak, felül emelkednek rajta, s a ki erőszakosan törekszik az ilyen vágyak kielégítésére, nem igen válogatja az eszközöket, s azon vesztélynek van kitéve, hogy minden erőfeszítés dacára sohasem ér célra, avagy ha elér is azt a magaslato, nem állhat meg rajta, s a kás véget vet minden további erőlködésnek; mert az önuralom és a láta, — a há-

ba fekszik előtte a történelem könyve, hanem tanulságot merít belőle. A történelem világosan bizonyítja, hogy minden korban voltak emberek, kik anyira megáldattak a természet által lángésszel és minden szellemi adománnyal, hogy szinte emberfeletti tehetség-ekkel bírtak, s ezeknek segítségével a legmagasabb polczra emelkedtek, de a mint egy bizonyos határon túlmentek, önkéntleg megsemmisítették legdicsőbb tetteiknek gyümölesét, utódaiknak úgy mint önmagoknak a legnagyobb hasznukra válhattak volna, s így nem marad meg utánuk egyéb, mint azon intő tanulság, hogy mindenütt, a hol egy ember túl hatalmasan felül akar emelkedni embertársain örvény nyílik meg lábai előtt, melynek szélénél legyőzhetlen szédülés megkapja s melybe lezuhan, és művével együtt elpusztul. A világtörténelem elég példát mutat fel erre, de a köznapi életben is, kisebb mértékben, eleget találunk.

Mindenből és mindenben, sem sokat sem keveset; ez az örökös elv a fent-

M.

lá sra és gyarapodásra, minden eltérés ezen

elvtől, káros, pusztító hatalommal bír. Ha nem az ilyen összhangzó cselekvés csak az önuralom következménye lehet az embernél, mert szelleme, vágya sokkal meszszebbre gondol és igyekszik egyik vagy másik irányban, mint a mennyi móddal bír a kivételre és tényleges kielégítésre,

A nevezett elvnek túlhágása, avagy, a mi ugyanaz, a rendnek útjáról való eltérés azon irányban történik, mely felé az embert egy vele született vagy a viszonyok által létesített és fejlesztett ösztön vagy hajlam, vagy indulat vonzza, s mint hogy az emberi természetben túlnyomó az érzéki rész, e szerint a kihágások és kiesapongások a közéletben leggyakrabban a tisztán érzi vágyak kielégítésére szolgálnak. Nem is akarok szólni a kártyázásról, iszákoságról stb., ezen rendellenességek nagyon is szembeütők s elég helyesen jelzik a bűn elnevezéssel. De ha meggondoljuk, milyen zavarok és kellemetlenségek támadnak a háztartásban az által, hogy a divatnak vakon hódolnak, s mert többet akarnak mutatni, mint a mennyit bírnak a ruházatban, bútortatban, vendégségekben s más hasonló dolgokban s ezeknek kedvéért a nagyzás hóborlja által elszedítettve sokkal többet költenek, mint a mennyit bevesznek.

Ha az ilyenek pedig csak egyszer higgadtan meggondolnák, hogy igazság szerint a fényűzés által korántsem lehet a világ, azaz a társadalom jobbik és helyesen gondolkodó részének becsülését megnyerni, akkor bizonyára nem rohannának olyan vakon az adósságba; az adósság pedig soha el nem marad, ha a kiadás felülmulja a jövedelmet, s minden ilyen eljárásnak az a szomorú vége, hogy az ohajtott tekintély és tisztelet helyett, gúnyt nyernek s végre is mások jótékonyására szorulnak. Ezen esetek sokkal gyakrabban fordulnak elő, mint hinnők. Szomorú következményei a gondolkodásban és cselekvésben való rendtelenségnek.

(Folyt. köv.)

HIREK.

— Kinevezés. Kovács Sándor kir. járáshírosági albiró — ki meggyerő modorával, s pártatlan ítélkezései, s az igazság kiderítése körül tanusított tapintatos eljárásai folytán városunkban oly közszeretettel és tisztelettel örvendett — a magyar kir. igazságügyi miniszter előterjesztésére ő felsége által — vaskohi kir. járáshíróvá nevezetett ki.

— Az önkéntes tűzoltó egyesület működő tagja f. hó 2-án tartott gyakorlatukon saját kebelükből Kollár Lajost és Barány Bélát szakasziparancsnokul választották meg. A főparancsnok Gr. Bolza Géza pedig Góghan Istvánt, segédtiszté, Sinkovics Istvánt őrpáncsnokká, Konecz Elekét Hanyiczki Lajost szivattyú vezetőkké, Gyurik Pált és Pálka Györgyöt esővezetőkké és Józsa József és Oszterland Józsefet másodszóvezetővé és Mázor Elemért mászóvezetővé nevezte ki.

— Hálaadó istenitisztelet volt f. hó 4-én a rom. kath. templomban ő felsége, a király névünnepe alkalmából.

— Birtok változásoknak a földadó katasterben való keresztül vezetése, vala-

mint az adók kiszámítása végett naponként a délelőtti órákban jelentkezhetni az adóügyi jegyzői irodában.

— **A kolera Budapesten.** Hétfőn éjjeli 12 órától Szerda reggelig összesen 34 kolera megbetegülés és 12 halál eset történt Budapesten.

— **Hadmentességi-díj kötelesek figyelme!** A f. évi hadmentességi-díj Október hó 1-ével esedkezősé válván figyelmeztetjük haddíjköteles olvaóinkat hogy a tartozásaikat Nov. 15-éig kamatmentesen fizethetik ki.

— **Képviselői közgyűlés** volt tegnap városunkban a következő tárgysorozattal 1. A társulati Övódára vonatkozó szerződés visszamutatása. 2. A fogyasztási és italmis adó bevétele. 3. A Szarvas-mezőhegyesi vaspályára megzavazott 30 ezer forintnak beszerzése. 4. Moravesik Géza ismételt iskolai elnök helyének betöltése. 5. Az ipari kamarai bizottságba két tagnak választása. 6. Kérvény a 18. atmetszési komp helyett állandó híd alátámasztás tárgyában. 7. Janka Peter keményseprő fellebbezése a taksának 320 sz. határozata ellen. 8. A közégi közegészségügyi bizottság véleményezése a) a korbázi ügykezelés szabályozásáról b) A Körös holtmedre vízének felhígítása céljából egy másik csillip nyitása tárgyában. c. a közégi orvos látogatási díjak emelése. 9. Vörös kereszt egyesület atirata, a netán sebesült katonák apolása tárgyában 10. Orvos-rendőri jelentések júl. augusztus haváról. 11. Árvatári IV éves vizsgálat. 12. Pénztári vizsgálat. Szeptember haváról. 13. Gyepmesteri állás be nem tölthetése tárgyában előjárói jelentések 14. Előjárói jelentések. A közgyűlés lefolyásáról az értesítést jövő számunk fogja hozni.

— **Bosszú.** Behán Pál mezőberényi ifj. Berez János régi haragosa tanyája mellett elhaladva ez utóbbi által egy bottal oly súlyosan sebesített meg, hogy az nap éjjel meghalt. A tettest letartóztatták.

— **Baleset.** Simon János helybeli lakost f. hó 4-én Sütka János kutyája megmarta s miután nincs kizárva a lehetőség, hogy a kutya veszett volt, a hatósághoz fordult ennek megállapítása végett.

— **A megyei közgyűlésen** városunkat érdeklőleg a következők lettek elhatározva. Jóváhagyatott azon határozat, mely szerint a tűzoltó egyletnek 1516 frt szavazatolt meg. Jóváhagyatott tovább a Ferenéz József alapítvány is. A módosított szervezési szabályrendelet azzal hagyatott jóvá hogy az árvapénzek a közégi pénztárnok által kezeltessenek s egyuttal ellenőr is alkalmaztassék. A kataszteri munkálatok keresztül vitelért Gólian Soma jegyzőnek fizetett 800 frt tiszteletdíj elleni fellebbezés elutasítatott.

— **Bánfalva** községe minden héten Szerdán hetipiacot szándékozávan tartani, megkereste előjáróságunkat, hogy értesítést küldjön arról van-e a piac tartása ellen kifogása?

— **Hogy védekezzünk a kolera ellen?** Dr. Lieberman Leo, az orsz. vegyikísérleti allomás főnöke, a családoknak óvó szabályokat a következőket ajánlja. Csak forrált vagy ásványvizet szabad inni, az arc és szájmossa is forrált vizet kell használni.

Minden lakásban legyen egy lavoir sublimatoldattal, és pedig egy gramm sublimat egy liter vízben készen és minden családtag, valamint a cseled is arra legyen szorítva, hogy kezét, mielőtt az ételhez a szájához emeli, belemártsa. Nem szabad olyat enni, a mi idegen kézen ment át. A kiflit zsemli, kenyeret, az evés előtt a meleg sütőbe kell tenni. Nyers gyümölcsöt, akármily éret legyen, nem szabad enni, egyáltalában nem szabad olyat, a mi nem volt megsütve, vagy megfőzve. Félretett ételeket üveg vagy drótfödéssel vagy tiszta kőedény burkolással kell védeni a levegő által való infectálástól. A főgond arra fordítandó, hogy a gyomor egészséges maradjon. Ezért óvakodni kell a meghűléstől, vagy a gyomor megterheléstől és nem szabad nehezen emészthető éledeleket enni. Egyszerre keveset és inkább sűrűbben együnk.

— **Jegyzői vizsga.** Gyüresovecz Gusztáv kondorosi községi segédjegyző a vármegyei őszi közgyűlésen kijelölt szigorlati bizottság előtt a jegyzői vizsgálatot sikeresen megállotta.

— **A fogyasztási bérletet.** Szarvas városa a tegnap tartott képviselői közgyűlésen 19 szavazattal 4 ellenségen 40822 frt 19 kr. bérösszegért megkölni határozta. Így tehát az Október 13-ára hirdetett árverés nem fog megtartatni.

— **Segély.** A bányakerületi ev. közgyűlésen a kerület pénzügyi bizottságának véleményes jelentése alapján s Achim Ádám esperes és Benka Gyula igazgató felszólalása után a szarvasi tanítóképző számára egy tanszék rendszeresítése 800 frt segély szavaztatott meg.

— **Tűzoltóbál Szentendrason.** A Szentandrasi önk. tűzoltó egyesület f. évi okt. hó 2-án saját pénztára javára táncmulatságot rendezett. A mulatság úgy erkölcsileg mint anyagilag mondhatni várakozáson felül sikerült. Az egyeleti pénztár javára 5390 kr tiszta jövedelem maradt. A táncmulatság fényét emelte, hogy falunk csaknem ös-zes intelligentiáján kívül Szarvasról is előkelő vendégeink érkeztek. A mulatság bevezetőül a helybeli zenekar ügyes karmestere saját szerzeményű darabját a „Tűzoltók indulóját” mutatta be, mely a hallgató közönség méltó tetszését nyerte meg. Ezután a tánc kezdetét vette, melynek csak a késő hajnali órák velettek véget. Az első négyest 32 pár táncolt. Feszitelen jókedéllyel jartuk a táncokat, de ami a mulatságot hőgyeink előtt is kellemessé tette az a szarvasi jó tánczosok érdeme főleg. Akiknek is, részint mint a szarvasi önk. tűzoltó egyesület képviselőinek azután is köszönetet mondunk, hogy szíves megjelenésükkel táncmulatságunk úgy anyagmint erkölcsi sikerét előmozdítani szívesek voltak. A mulatságon részt vettek névsorát a következőkben sikerült összeállítanunk: Hutiray Sándorné, Krebs Ferenczné, Urbanek Nándorné, Keresztény Gyuláné, Pollács Vilmosné, Hajas Lajosné, Tárnyas Józsefné (Várkonyról) Fabricy Somané, Havas Mórné, Záh Kálmánné, Nyíri Balintné, Czeizlinger Sándorné, Karsay Mihályné, Farkas Andrásné Csernus Istvánné, ifj. Pinter Pálné, Dorogi Vinczéné, Hangyás Istvánné, Kis Istvánné, Csernus Andrásné, Csizmadia Ferenczné, Dorogi Sándorné, Tóth Kálmánné, özv. Lévy József-

né, Kovács Istvánné, Fgr. Andrásné aszszonyok, és Krebs Mariska, keresztény nővérek, Urbanek Erzsike, Hajas Mariska, Bódor Ilonka (Szentendrül), Nyíri Emma, Karsay Juliska, Farkas Erzsike, Farkas Boriska, Csernus nővérek, Hangyás Mariska, Kis Mariska, Molnár Mariska, Dorogi Juliska, Karsay Mariska, Sütke Julianna Balag Zsuzsi Feifrik nővérek (Szarvasról), Bognár Polli, Kontovics Verunka, Gyüri Eszti, Gazsó Verenka, Kis Róza Dorogi Enti és Rhuz Ida leányok. A jótékony ezelt iránti tekintetéből felülfizettek Molnár András 1 frt, Pollák Bernát 50 Toluay Ferencz Tari József 10 kr, Ritter Adolf 80 kr, Klein Adolf 40 kr, Bárány Béla 40 kr Gólian István 40 kr, Darabos Sándor 1 frt Liska János 40 kr, Varga József 40 kr, Beszenszki Kálmán 40 kr, Hutiray László 80 kr, Vandlik László 40 kr, Krebs Ferencz 60 kr, Brüstel Lajos 40 kr, Faze-kas Ferencz 10 kr, Dr. Sinkovics György 1 frt Ugrai István 30 kr. Sevitzer Jakab 60 kr. Urbanek Nándor 60 kr, Gazsó Imre 20 kr, Hajas Lajos 20 kr, Havas Mór 1 frt Vesz Mór 60 kr. A felülfizetők fogadják az egyesület nevében kifejezett szíves köszönetet. *Szentandrásitűzoltó.*

Választás. Konez Nelli okl. tanítónő a veszprémi református leányiskola egyhangulag tanítónőjeül választotta meg.

— **Veszedelemes zsákok.** Október hó 2-án Bélnél a Günsöd ről a vasuton több helybeli gabnakereskedő czímére körülbelül 1200 drb. üres zsák érkezett. A zsákok, fertőtlenítése iránt szigorú intézkedések tétettek meg.

— **Az öcsödi gyilkosság ügyében** hozott hírlunkra vonatkozólag a helybeli esend-örsvezető szóbeli értesítése alapján helyreigazítással közöljük hogy Babos Imre megszökésekor elfogva nem volt, hanem csak többel magával nevezett örsvezető által kihallgatásra megidéztetett. Babos Imre épen szökése által vált gyanússá.

— **Felhívjuk olvasóink** figyelmét az október hó 1-jével életbelépett vasutimenet-rendre, mit lapunk végén közlünk. Változás különben szárnyvonatunknál nem, hanem csupán csak az Arad-Budapest, és Budapest Aradi vonalnál történt.

Közzgazdaság.

A gyümölcsfák trágyázása.

Ha nyáron hosszabb ideig szárazság uralkodik és a fakat öntözni akarjuk, bár csak vízzel is, sokkal czelszerűbb e czelra is lyukakat átni a földre és abba önteni a vizet, mert az által a víz az altalajba jut s a fak gyökerei által felszívatik, ezen egyszerű eljárás által gyakran az egész veszelyeztetett termést meg lehet menteni. Nagyon tévesen eszelesezik az, a ki a fának törzse körül közvetlen közelében gölelő csínál s abba önti a vizet, mert csak a vékony gyökérszálak szívják fel a tápanyagot, ezek pedig mindig a fa koronájának illetőleg ágainak irányában terjednek szét kifele, s így a fa tövébe öntött vízből igen csekély rész jut a fának, a legnagyobb rész beszívárogo haszonlatlanul a földre, mert a gyökerek sohasem fordulnak visszafelé a fatörzshez, hanem csak kifelé igyekeznek: a legtöbb hajszálgyökér — ezek a felszívó szervek — a fak főpereme alatt

található, és valamivel beljebb, ezért kell a higrágyázásra szolgáló lyukakat két sorban készíteni, mert csak így lehet a fának hajszaágycereit tökéletesen trágyával ellátni. A lyukak egy méternyi távolságban lehetnek egymástól s ezen körtől beljebb egy fél méterre a második körbeliek olyformán, hogy a belső lyukak mindig a külsők közé essenek. Ezen lyukak által az altalaj szelölőztetésére is hatunk, a mi a talajban előforduló ásványi alkatrészeknek gyorsabb elmállását idézi elő, s így a vízzel felszivatnak a fának szálagycerei által s e szerint ezzel is elősegítjük táplálkozását. Marhatrágya helyett sokkal hathatósabb az árnyékszéktrágya higitott állapotban.

Azonban a nevezett anyagokkal való trágyázás sok kellemetlenséggel van összeköve, kivált a póczegödör tartalmával való bánásra nem igen vállalkozik sem eső, sem napszámos s ozt, egészségellenes bűze miatt, lakóházak közelében nem is lehet alkalmazni; ez okból számos kitűnő gyümölcstermelő és természettudós kísérleteket tett vegyi szere' összeállításánál oly... e... létr... i, mely mind azon anyagokat tartalmazza, melyek a növényeknek s különösen a gyümölcsfáknak táplálékul szolgálnak, a ki tehát könnyebb és tisztább módon akarja értékes gyümölcsfáit trágyázni annak a következő, szakembernek által kellően kipróbált keveréket ajánlatom: 50 iogrammm kálisáletrom, 50 kilogramm szuperfoszfát, 50 kilogramm ammóniak-szuperfoszfát, 50 gr. kén... s káli, 100 kilogramm feloldott csontiszt. 50 kilogramm chlorkálium és 100 kgr. ötszörösen lőmény kálisó. Ezen anyagokat nagyon jól össze kell keverni, a talajt a f... o... ák terjedelmében minden gáztól, fűtől megtisztítani, vas gereblyével felboronálni és t... k... veré... ből annyit rászórni, hogy a földet vékonyan betakarja, aztán kis sóval mintegy nég... újjnyira aláásni, úgy hogy a föld... észen... átkarja; most... n... egyéb... tudók, mint... fának egész felásott körületét öntöző-kannával gya... ran — az időjá... és... nt, z... raz időben gyakrabban, esős időben pedig nem... bőven megöntözni. A trágyázás ezen nemét öszszel kell eszközölni, midőn a gyümölcses leszedetett, októberben vagy szeptember végén a téli és őszi gyümölcsfáknál, a többinél előbb is lehet, csak bőven kell öntözni, ha száraz idő jár. Ezen anyagokat a szerint lehet keverni, a mint óhajtnak, mert számos e tekintetben tett kísérletek bebizonyították, hogy a villósav (foszfor) leginkább előmozdítja a gyümölcsképzést, e szerint kifejtett a trágyázás... ra nagyobb mennyiséű, fiatal, még fejlődő faknál pedig kevesebb szuperfoszfát-ot keverünk a trágyaanyag közé.

A tett kísérletek közül legkedvezőbb eredményt mutatott a szuperfoszfát- (20 százalék foszfor) és kén-savkálival való trágyázás (10 százalék kálival). Az alkalmazott mennyiség volt nagy fánál 200--260 gramm szuperfoszfát, 130-200 gramm káli.

Ez utóbbival a gyümölcstermesre legatályosabb a június, július, augusztus és szeptember első felében való trágyázás — bő öntözéssel összekötve.

II.—K.

Heti piacz.

[Szarvas, 1892. október hó 4-én.

A mai piacon lanyha kereslet mellett a kínálat erős volt.

Feljegyzéseink a következők:

Buza legjobb 7.25 kr., középszerű 7.10
Árpa, legjobb 4.50. Zab, legjobb 4.50. Kukoricza 4.60. Széna 3.—. Szalma 1.—. Készén 1.20. Marhahús —.56 és —.48. Juhhús —.40 Sertéshús —.46. Szalonna —.50. Disznózsir —.54. Napszám árak. Egyköt lovas napszám 2 frt 60. Férfit ellátással 60. Ellátás nélkül 80 kr. Nő ellátással 50 kr. Ellátás nélkül 60 kr. Gyermekek ellátással 30 kr. Ellátás nélkül 40.

Szerkesztői üzenetek.

K. L. és Gy. G. Kondoros. A levélben írottakat e helyen is emlékeztükbe hozzuk.

G. L. B. Szentandrás. A küldött kölményt köszönöm, s várom a többit.

S. Gy. Öcsöd. — ? —

M. L. Mezőtúr. A szorgozat... sz... m... ra kérének valamit.

T. Mit ér? — Mi is azt kérdezzük.

Bék. közl. Kérjük a cserepéldányt!

Vasuti menetrend.

Érvényes 1892. október 1-től kezdve.

Szarvas-Mezőtúr.

7401. v. 7413. v.

Szarvas indul: 9.34 d. e. 1.46 d. u.

Mező-Túr érke: 10.20 > 2.32 >

Mezőtúr-Szarvas.

7412. v. 7402. v.

Mező-Túr indul: 12.36 d. u. 5.10 d. u.

Szarvas érke: 1.22 > 5.56 >

Ipa.i szerszám ujdonságok.

BÁRÁNY MIKLÓS

vas- és festék kereskedése Szarvason

a piactéren.

Vas Steier's magyar rud-és heugervas. Acélok. Mindennemű érelemezek Sodronyok vasból. Öntött-vasárúk a közeledő télidőnyre nagy raktár

vas- és öntött-kályhák

melyeket a legjutányosabb áron árusítom el, továbbá szegék kovácsoltgép-, sodrony-, vas és rezből csavarok, butor- és épület-vasalások nagy választékban. Szerszámok és anyagok. Mezőgazdasági gépek és eszközök ugymint a legujabb.

kukoricza morzsolók

talicskák, favillák, vízhordó-vödrök.

tökéletes konyhafelszerelési csarnok.

Pakfong, cin és acél evőeszközök és tárgyak.

Tizedes- és egyensúly-mérlegek, vas- és réz-súlyok, mindennemű lakatos munkák, takaréktűzhelyek, dusan föl szerelt vadász-, cél- szoba fegyverek és hozzá tartozó szerelvények Száraz és saját törésű olaj festékek, fényező lagok és olajok.

pontos kiszolgálás!

3-6

Arad-Budapest.

671. gy. 603. sz. 605. sz.

Arad	ind:	8.20 d. e.	11.18 d. e.	9.05 este
Csaba	érk:	9.20 >	12.50 >	10.50 >
	ind:	9.25 >	1.15 d. u.	11.05 éjjel
Mező-Túr	érk:	10.29 >	2.42 d. u.	12.49 >
	ind:	10.30 >	2.50 >	12.53 >
Szolnok	érk:	11.15 >	4.04 >	2.06 >
	ind:	11.46 >	4.15 >	2.21 >
Budapest	érk:	1.50 d. u.	7.25 este	5.50 regge

Budapest-Arad.

602. gy. 604. sz. 606. sz.

Budapest	ind:	1.55 d. u.	8.10 d. e.	9.30 este
Szolnok	érk:	3.53 >	11.04 >	12.35 éjjel
	ind:	4.02 >	11.14 >	1.05 >
Mező-Túr	érk:	4.47 >	12.17 d. u.	2.06 >
	ind:	4.48 >	12.24 >	2.09 >
Csaba	érk:	5.52 >	1.48 >	3.33 >
	ind:	5.57 >	2.13 >	3.53 >
Arad	érk:	6.57 este	3.45 >	4.52 reggel

Felelős szerkesztő: Mihálf József

Laptulajdonosok:

Sápszky János és Mihálf József.

H I R D E T É S.

Egy jó házból való 13-14 éves fiu

Tanonezúl felvétetik

CSERNAK ISTVÁN
épület- és műlakatosnál
SVARVASON.